

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móczny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwosć da.

Njech ty spěvaš
Swérne dželał
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočnijty.

Z njebjes mana
Njech ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će.

• Sserbike njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 26. augusta 1923.

Wudama ho kóždu žobotu w Eszmerlerjez knihiczschezerni a płačzi schtvrtołetniye 200.— hr.

13. njedžela po ſwj. Trojizy.

Jap. skutki 14, 8—22.

Nasch luby Gbóžnik je nam pschirunanje wo jchtwarej roli powjedał. Szymjo je Bože złoto, a tole żymjo je dobre. Rola je czołowska wutroba. Wschelaki je wuspéch abo wunošek wužteho żymjenja. Na żymjenju to njemóże leżecz. Leži pak žnano na njelepoczi žyterja, to rěka czołowjeskho? Szobu zble wěscze. Ale ja to nichtó njemóże, ani najwüstoñischi žyter, so a hdvž njeje wutrobina rola khmana. Kac spodžinwe je měnjenje wěstych ludži, so je Bóh na tym wina, so je tak mało wuspécha widzecz wot pschiperjedoncho Božche złowa! Wucžinenje tola je, se ma Bože złoto pišeze někaſki wuspéch: Moje złoto nje-dyrbi ho pröidne wrózicz, praji Bóh. Widzimy to tež na dženžniſchej stanisnje. Czeſwjeſkojo Božu móz a pschitoninoſcz derje socžuwaja. Ale wſchak jara wſchelako. Nedžbujmij na to, a to s tej prōſtu wózdy ſam ſa ho: Njech žym twoja dobra rola, ſhowana k plónoſczi!

Kac wſchelako ho Boža móz a bliſloſcž ſacžuwa.

Wot tych, kotsiž

1. Wérneho Boha njeſnaja.
2. Wérneho Boha ſmacz nochzedža.
3. Wérneho Boha ſnaja a lubuja.

Japoſchtol ſwj. Pwrok běſche w Lystrje wboheho, wot dže-čatſtwa ſem khromeho czołowjeka, kiž njebež ſenje ſhodzik, w možy Bozej wustrowiſ. To běſche bylo wopokaſmo wérneho, žiweho Boha a jeho možy. Wulki bě bjes džiwa ſacžiſchež tehole ſkutka na pohanſki lud. Měnjachu, ſo ſu bohojo ſam i czołowjekam na

ſenju pschishli, kaž hijo ras, tak ſebi po bažni powjedachu, hdzež běſchtaj bohaj dweju czołowjekow, fotrajz jeju lubje hospodowasch-taj, jara bohacze wobdariloj. Někto bě ſo tajki džiw druhji ras ſtał, kaž běſche zble ſjawnje widzecz. Wjeſele a radoſez wſchu-djom kniežesche, měſchnik pohanſki pschirwiedze hijo woh ſ roěn-zami wuprychene a chyſche je woprowacž. Spodžinwimy ho nad tajkim cžinjenjom, a tola ſo radscho nježmeli spodžinwacž. Pohan-jo, kotsiž wérneho Boha njeſnaja, hinač njemóža. Czołowjefka wutroba něchtó trjeba, k čemuž by ſo modliſa. Njeje-li to Bóh, dha je pschibóh. Dje-li wera ſ durjemi won, pschindze pschirwera ſ wóknom nits, ludowe złoto rjeſnje. Je to nam tak njeſnate? Schto wucži naž prěnja kaſnja: Njeđyrbisckh žanyhch druhich bohów měcz pschi mni? Weso ſebi pohanjo dženžniſcheho čaſka žanyhch tajkich pschibohow wjazh nječzinja kaž eži předawſkich čaſzow, ale po wězhy je jich cžinjenje runje ſamhne. Hdvž na psch. Bóh do czołowskeho žiwenja pschima, njeje to ſa dženžniſcheho pohan-ſkeho „Kſheszjan“ Bóh, ale někaſki pschipad, wožnid abo kaž jo hewač mjenuje. Abo hdvž wonkach Bože žito roſče, kſeje, ſrawi, dha je to ſa dženžniſcheho pohana „natura“, kiž te cžiti Wo hluſkojtych rěčzach, Kſheszjanana njedostojnych, pschi njewjedrach abo ſliwach atd. mjeležm. Mjelczecz pak njehměny, ſhtož wěſte, tež dženža hiſcež jara roſſcherjene pschirwery nastupa kaž tu: Temu a tej, wožebje wbohemu ſkotej, ſu načzinili. Wbohi pschirwerych ludo! Njevěſch, ſo pižane ſtejj: Schto móža mi ludžo cžinicž? Haj, wěrno je: Kajkiž je ſchtó, tajki je jeho Bóh! A tajki czeſcž a khwalbu wopruije pohanſki ſwét dženža czołowjekam: Predy kralam a wjerčam, hnadrnym kniesam a knienjam, dženža hiſcež wumjeſzam a wucženym! Kaž bludny běha lud ſa taj-ki, kotsiž jemu wſcho móžne lubja a mało džerža! Kajke khwa-

lobne hłowa ſo trjevaja, hdyz tu někajki ręčnik, tam učkajka ſpěvačka wustupi. Tatkich ludzi ręcz placzi ſa evangeliom. A ſak dha tež tu a tam w zyrfci? Njeplaczi tam druhdy člomjeſſe hłowa wjazh hač Bože? A njeteži najwjetſhi pſchiboh husto w naſz hamch? Šak kraſnje daloko hmy tola my hcheczjenjo husto pſchischli! Je ſak pola pohanow, kotsiž wérneho Boha njeſnaja.

Ale ſak dha tam, hdjež dyrbjeli jeho ſnacž? Tatkich bě jich tež w Lyſtrje! Šswj. Pawoł jim mózne preduwanje džerži wo tym, ſak njeje ſo Bóh bjes ſhwědzenja wostajil, potajkim ſak je ſo ſjewil. A ſak kraſnje a wěſte je tole jeho živjenje! Hlej, njebjeſza pſchipowjedajce jeho czeſc, abo: Schtó wětram vucze wotméri? Schtó ſ njebijek deſcheczik dawa? Schtó klin tej ſemje wotewri, ſo by naſz žohnovata? A ludow a ludzi rodzenje? A naſche ſhwědomnie? A Bože ſjewjenje w jeho ſhwjatym hłowie a woſebje w tym, kiž praji: Schtó mje widzi, tón widzi Wótza? Wopravdze, hdyz je ſchtó ſnaty, dha naſch Bóh! Ale cžim hórje, hdyz jeho nochzedža ſnacž. Œ widžazymaj wocžkomaj nochzedž ſwidzecž a ſe ſkyſchazymaj wuskomaj nochzedž ſkyſchecž, to je hrěch, a to je potom tež hróſny ſud: Scze nochzysli! A ſchtóz ſ wopředka njecha, tón ſkonečnje je wjazh njemože! Cžlowjekovo potom ſkonečnje wjazh njewjedža, czeſci ſu a ſchtó chzedža. Wjmi dženžniſchu ſtaſiſnu: Sabyty je džim, na ſhromym člomjeku cžinjeny, nimo je ſahorjenoscž ſa Božeju póſtow, ſamžni ludž, kotsiž prjedy wězny hotowachu, chzedža nětko ſanijenje mjetacž; ſloſtnikaj ſtaſ, kiž ho prjedy bohaj byz ſdaſhtaj. Tu widžiſch njewobſtajnoſć bjesbóžnych, wérneho Boha ſnacž njechazych wutrobow. Je nam to wſcho njeſnate? Na palmowej nježli: hosiana; cžichi pſat̄k: hſchizuj jeho! A dženža? Šcheczjenjo ſo mjeniuja, ale ſchrystuža pſcheczehaja! Scžerpliwi ſu pſcheczivo wſchemu móznenmu, wěſczi ludžo móža ręczecž a vřazecž, ſchtóz chzedža, woſebje ſo lubi, hdyz pſcheczivo ſcheczauſtru a zytkwi dže. Haj, ſak kraſnje daloko hmy tola my hcheczjenjo pſchischli!

Šak zyle hinaſchej ſwj. jaſoſchtolaj! Ludži ſhralenie a ſlawjenje jeju njeſyli. Wſchil ſmój tež ſmtjertnaj cžlowjekai runje jako my, taſ rasiſje prajitaj. Wěſtaj, ſo modlenje Bohu ſamemu ſkuſcha, temu, kiž je ſam prajiſ: Nochzu ſwoju cžescž ſanenu druhemu dacž ani ſwoju ſhwalbu pſchiboham. Pſcheczjenjo, ſak zyle hinaſch dyrbjalo ſ nami ſtaſ, bychayli tež my taſ cžinili kiž tam jaſoſchtolaj! Měnju, ſo to njevě dobre, na pſch. jaſlo w ſpočatku wójny, w cžazu wulkeje ſahorjenecze, wěſtý pěknjer naſhemu ludu ſpěvače: Pſched tobu, moja Měnſka, na koſeni padam. Ženni, ſak tým, kiž ſu ho po nim měli, je ſo ſechlo po ſnathm ſlowje: Schtóz ho ſam powyschuje, tón brdze poníženy. Dokelž ponížnaj temu cžescž dawataj, foremuz cžescž ſkuſcha, mózetaj ſwj. jaſoſchtolaj tež taſ rjenje wérneho Boha pſchipowjedacž, kiž je njebij a ſemju a morjo ſežinil, kiž je nam wjele dobreho dacž, ſ njebijek dele deſchecž a plódne cžazh, a na- pjeſnil ſe ſiwnoſežu a wjeſoſcžu naſche wutroby, mózetaj ſ tým paſ tež napominacž: Lubi ludžo, pſchibovbroczeze ſo wot wopacžnych bohow k žiwemu Bohu, widzieze wſchil, ſchtó wot njeho ma- moj, kafli wulku móž, ſo móženioſ dobrotu cžiniež w jeho ſhwjatym mjenje. Wot wopacžnych, morivych, pſchibohow njemóžecze niežo měcz a tehoodla tež nikomu niežo dacž. Tam ſteji tó, kiž bě prjedy ſhromy, hlejze, ſak wjeſtoh móže wón byz! Dženža bychmy prajiſi: Hlejze wſchitkých tých ludzi, kotrýmž ſmědžach- my žiweho Boha pſchipowjedacž, w nowej moži: Prjedy běhli ſrudne, nětko ſu poſni nadžije a troschta. Šwyl ſetréz wſchaf ſamii njemóžem, ale poſasacž na teho, kiž jo ſamóž, to móženiy, to dyrbimy. Albo naſopak: Schto dha je njewěi dokonjal ſe ſhwojim hanjenjom a wužměchowanijom? Je wona ani jenu

jenicžku wutrobu troschtorwała, jene jenicžke móžlo jaſo radostne ſežinila? Je wona ruzh wotewrjala k wjeſholem dawaniu, k pod- pjeranju we wſchelakich niſach? A hſchecze jene: Šak ſylny je tola ſwj. Pawoł w cžerpjenjach, wot njepſcheczelow jemu nači- njenych! Pſched cželnej ſmicerzu Bóh je ſtaranuje, a tež pſched bojoſcu, wjele bóle jeho wuhotuje ſ nowej moži, ſo by tež pod ſkym ſakhadzenjom njepſcheczelow Božemu kraſtu ſlužil a ſa njo dželaſ. Njebijſza wotewrjene nad ſobu wjedžo a widžo wón preduje, ſo bych ſwěrni ſwěrni wostali we wérje, a ſo ma- my pſches wjele ſtyskoſezow do Božeho kraſtu hicž. Nosy na ſemi, ale wutrobu w njebijſzach, to jeho, to Bóh daſ tež naſche heſko, doſelž wérneho Boha ſnajemy a libujemy. Taſ njech wſchitzh woſebje w cžekim, kruhym cžazku Božu móž a bliſkoſež ſacžuwanij! Tuž ſhwalbu Bohu ſamemu! Šamjen. M. w B.

Žně.

Žnjowy cžaz ſhwata ſe kónzej, z najmjeñſha ſa žitne žně. Žně, je to tola něſtlo wožebne a wožebite, ſchtóz nam tuto mjeno „žně“ praji. Šelko mózow dyrbí to ſtwoje dokonjecž, prjedy hač tu to moſch ſuſcžit Božeho ſhleba pſched tobu! A ſak pěknje a wuměrnje dyrbí to jene ſ druhim wuſtukowacž to ſtwoje! Njeſmě tu žana móž a žane jenotliwe dželo wuwoſtacž. Šſlón- zo dyrbí ſ dalokeje dalokofeze ſtwoju cžoplotu ſlaz, ſo by tu we ſymjeñtnym ſornjatku drémazu móž ſbudžilo k živjenju, jeje ſwětlo dyrbí ſo roſlěhač na wſcho. ſchtóz ſopjeñlo a ſopjeſhka ma, ſo by w tutej njewuměrnje wulkej a džiwow połnej ſelenet ſabrizy te ſyriſny, kotrež roſtliny ſ ſorjenjem ſe ſemje hromadža, pſchedželalo do zyrob, kotrež roſtliny trjevaju k ſeživjenju. A ſ dalokeho morja dyrbí to woda k wýzkoſezam do powětra ſo ſběhač, dyrbí ſo w mróželach a mróžekach, w ſkonečnych pru- hač ſolebacz a ſo pſchewobrocziež do deſcheczik plódneho a mo- ſchewojazeho. A powětrowym pſchifryw, kotrež to taſ hač do wul- kich wýſchinow naſchmu ſyli ſemju pſchifrywa a wobdawa, dyrbí ſo hibacz we wětrach a we wichorach, ſo by pſchewuval mróžele taſ, ſo by woda morja wokrepila ſuchu ſemju. A na ſemi deleſka dyrbí roſež a bywacž wjetſche a dležſche to ſtwyelzo, dyrbí ſo króvoracž ſkoſzani, kotrež w ſebi ſhawaju 40 haj 50 króz teſko bohatsiwa, ſelkož bu do ſemje położene; a w ſkoſzach ſe ſornjatku, kózde ſamo ſa ſebje ſchazkomorka, muſowa komorka!

Mjeſ tým ſo ſo tute džiwne wězhy ſtaſaja, a do zyka, ſo dychu ſo to haſle ſtaſacž moſke, wjereži ſo naſcha ſemja bjes pſchec- ſacža ſama woſko ſebje, ſo by roſtliny byla wodnijo po džiwym ſluktowazym wſlowom Božeho ſkónza, ſo paſ by byla w rožy ſažo wukhowana pſched nim; by tola pſchewjelle ſkonečnych pruhow jej bylo k ſkaſjenju. Š dobom dyrbí ſenja byz duzy po dalokim, dalokim puežu woſko ſkónza, ſo bych ſkonečne pruhi po cžazbach taſ a hinaſch ſo k njej pſchiblizowale, to rěka, ſo by ſo tu měnjaſko naſečzo a ſečzo a naſyma, donič njeſchitnjež ſyma a cžim wota ſymſkeho cžaza pſcheczowku a wotpočiněk po pílnym njepſchec- wazym džele; ſemja móže wotpočowacž, nowych mózow nabý- wacž ſa nowe naſečzo.

Šelko to tých džiwow doſolo woſko naſ! A jaſo: byli jedyni ſ nich wuwoſiaſ, njebijſhym ani ſuſta ſhleba jěſcž moſli.

„Schlo, Šnjeze, wupowjedacž móže, te džiwym, kiž ty dokonjecž!

Cži dyrbí rót a wutroba džak ſa to dacž cžaz živjenja!“

Hebr. 13, 5 a Ps. 37, 19.

Věšč, schto to tam steji w liscze na Hebrejskych w 13. stavje w 5. schtuczzy? Něshsto, schtož dyrbjał nětkole w tuthym naschim ežazu kózdy wjedzecz, runje taž tež to, schtož w 37. psalmie steji w 19. schtuczzy. A wěscze je jich tež mjes naschim Sserbami desez, kotisž mohli žo pschitowarskich Echesczianzy, kotaž to sczehowaze powjeda:

„Ja cze nochzu wopusczežicž ani nihdy cze skomdžicž a we hłodze budźcze wó naſyčzeni“, tute ſlubjenja ſuň my w poſlednich lětach bohače naſhonili.

Bóh Kenjes je naž pueže jara wulkeje częžnoscze wodži. Esmy tsi žotry se ſwojej 78 lětnej maržerju hromadze ſiwe; najmłodscha je hižo na 3½ lěta czežlo khora. Prěnjej ſlucze jeje khoroſeze móžesche naſcha macž ju hiscze hladacž, a moj dne móžachmoj ſazlužicž. Ale nětko psched 1½ lětom bu tež naſcha macž khora a leži nětko hižo tak dolho. Moja žotra dyrbjeſche nětko domach wostawacž a khorej hladacž. To praschenje naž nadběhowasche: schto nětko? Kaf to pschetrajemy? Tola pak i čeſceži a ke khvalbje naſcheho Šbóžnika dyrbinu niſnawacž: Hacž ſem je wón nam pschepomhak; wón džiwnje pomha, tak ſo dyrbinu husto psched nim stejo wostacž a ſo i njemu modlicž.

Jako bu do hód drohota wjeticha a wjeticha, prajachny ſebi, ſo drje budža to prawje ſrudne hody lětza, ola, kaf je to tón Kenjes nad nami tak jara derje cžiniš, je naž tak bohače wobdaril, ſo naſcha luba khora žotra praji: „Je iaf, jako by njebo wysche naž wotewrjene bylo!“ Ach, kaf husto ſu nam vrajili: „Ja buſh ſnutſkownje iaf wabjeny, ja dyrbiach ras ſ Wam pschincz!“ Njeje tole něshsto wulke, ſo naž Kenjes tak na naž ſpomina! Runje w horju a ſrudobje ſbonimy, kaf ſylného Wuſmožnika mamy, a ſo móže we wjehých muſach pomhač, njech tež my člowjekovo nihdze žaneje pomožy njeridzimy. Haj my ſměny naſhonicz, schtož ſ khěrluſhom ſpěwanym: „Hdyž pschindže muſa, kſiž a ſchoda, dha je Bóh pschi nim ſ pomožu!“

Tole chých wupowjedacž, ſo bych mojeho Šbóžnika khvalila a čeſczila; bych mohla hiscze wjele, wjele powjedacž, chýlaſi wócho domupowjedacž, schtož naž Kenjes nad nami cžiniš, niz jeno psches ſwonkownu pomož, ale tež psches to, kaf je ſu nam na naſchej khorej žotſje pschekrafniš.

Tak powjeda jena. Njeby to dobre a ſpomožne bylo ſa jich wjele, bych to jich wjazy tak ſjawne ſhvědczili wo ihm, kaf tón Kenjes drje džiwnje wodži, džiwnich ſo kaf hiscze pomha? Tak někotra njestroſhina wutroba by drje troſhta pytala a namačala, tak někotra dwělowaza a ſadwělowaza duſcha by drje ſaſko nadžije nabyla, tak někotra ſlabuſhka by ſ nowymi možami wojowala a dobywala. Schtož chýk bycž ſhvědk, dale, ſo tež dženža hiscze wěrnoſez je, schtož ſteji Hebr. 13, 5 a Ps. 37, 19.

26. augusta.

Před 110 lětami to bě, jako ſu tu psches naſche houa, wžy a města wójska walachu. 26. a 27. augusta 1813 bijeſche ſo bitwa wokoło Drejdzan, kotaž Napoleon I. dobu. Šsamžny džení, 26. augusta, ſbi paſ marshall Blücher Napoleonového marshalla Macdonalda pschi rěžy Katzbach w Schlesyſtej. Něshsto měřazow předy, 20. a 21. meje bijeſche ſo ſnata bitwa wokoło Budyschina, kotaž ſo ſ obyežom Napoleonova koneži. Džedojo a wówki wjedža powjedacž wo ihm, kaf ſu jim starſchi powjedali wo tuthych ſrudnych čaſbach, jato ſo zuse a ſpſcheczelene wójska psches naſchu domiſnu walachu; psched woběmaj mějachu husto doſez jenak wulkeho stracha, dokelž njerwiedzachu, schto pschiudže. Psched Rukami roſczekachu wježnjenjo wokoło Małego Wjelkowa

na psch. dele do hole. Tam ſu pschebyvali ſe ſwojšimi, kotrež ſ tſchepotanjom wocžakowachu, schto ſnadž mohlo to hiscze na nich pschincz, a ſ dyrkotanjom ſebi myſlachu na dwór a statok. Mužojo a nanojo ſebi ſtěrichu, ſa domiſnu poſladač, tola tu poſladaču druhdy ſrudneho doſez. Tak džesche tež kowar jeneje wjefi, kif bě tež ſe ſwojſu do hole wucžetny hladacž, kaf domach wokoło statoka a kowarne ſteji. Bě jemu nufa; mandželska bě džě jemu ſynka porodzila tam we ſhoweranzu w holi. Hóřku dezpiwſhi, ſi kotrež mějſche wuſlada k domiſzej wjefi, tutu tež poſlada a tež — kuf wysche njeje, haj runje wysche ſwojeho statoka, kotaž bě jemu wot hóřki najblíze. A schto bě? Ruſojo, wo ſotrymiž naſchi ſtari powjedaja, ſo ſu ſebi wócho nježne a njemóžne nanajlepje ſlodzecž dali, běchu ſo kowarjowych pežolow dohladali. Tuž chýſche ſo jim njeđu. Tola pežolki ſo jich njebojachu, wobrachu ſo ſe ſwojimi ſebijemi a kaſachu, schtož móžachu. Tuž naſožichu Ruſojo po wójnskim waschiju wójnski hrédi pschecživo tuthym malym njeſcheczelam: chýchu pežolki wukuriež. Kaf ſu to ſapocželi a ſchto ſu tam parali, ujewěny, ale kowarjež ſlomjamu třechu wysche pežolnižy ſu ſola pschi tym ſobu ſapalili. A tak ſo ſta, ſo kowar, na hóřvě ſeo. poſlada ſwoj ſo paſazh statok. —

To bě tehdy ſrudny čaž, hdyž bě wójna a pschecžel a njeſchecžel w kraju. A niz wjele poſdžiſho pschivalichu ſo ſ newa wójska a walachu ſo psches Lützizu. Bě to do wulkej bitwy lidoſ pola Lipska, kotaž ſo bijeſche wot 16. haež do 19. října 1813. Dajmy ſebi wo tym powědacž, wot noſchich ſtarych! A hdyž mamy nětkole tež wójnski čaž, abo mojedla poſdžiſti čaž, nima my a njemějachny tola njeſchecžel ſe wójska tu a ani njewuſkýchachny hrimot bitwoř. Njeſhribimy my to dženža pschi wſchém ežekim, schtož naž wyschi, tola džakowni bycž Bohu Kenjeſej, džakowni woběbje nětkole, hdyž ſi naſchich honom ſměny do moj khowacž rjane, bohate ſně. A njeſhribimy my to lubje rad wot tuthych bohatych ſnjových darow ſobudželicž my, kif hłodu tradiju w naſchim kraju a czerpja ežek ſo tym, schtož poſlednja wójna nam ſawostajila. — Je dobre, wopominač woboje, kaf je a kaf mohlo to bycž, woboje, kaf je a kaf to běſche.

Zyrkej a ſtat.

Kaž ſbonimy, je němíſki wulkostatny miníſter wěz ſchulſkeho ſtrafka we Woſtrowzu a wokoſných gmejnach wulkostatnemu ſu dej w Lipsku pschepodak, ſo by titon wěz tak bórfy hacž móžno roſhudžit. To je tež ſawěſče miſno zýrkuje a nabožinu dla a runje tak ſchule a džecži dla.

Kaž thđenja, hižo naſpomnichny, je ſo ſakſka wyschnoſez ſa to wuprajila, ſo mataj po ſakonju tež preſidenia krajneho konfifitoria D. dr. Böhme a krajny biskop D. Thmels wot ſaſtojnſta wotſtupicž, dokelž ſtaj wobaj wot ſakonja poſtaje:u ſtarobn dozpiſoj. Konfifitorium ſo poſwala na to, ſo je tole pschecživo wulkostatnej wuſtawje a pschecživo ſakſku konfifitorialnemu ſakonjej; po jeho naniſtvenju je ſo tež hižo wulkostatna wyschnoſez tuteje wězy dla na ſakſku wyschnoſez wobrožila. ſakſka zýrkuina wyschnoſez je poſtajila, ſo mataj wobaj wjednitaſ naſcheje zýrkuje ſwoje ſaſtojnſta tola dale ſaſtawacž, doniž njeje wěz dorozhuzena.

Poſli ſmjerče.

W starodawnych čaſbach běſche ſylny hóbr. Hdyž jumu po dróſy džesche, ſloczi jemu njeſnaty muž psches puež wolojo: „Hejda! žaneje ſtoph dale!“

„Schtó chzeſch, ty krawcze!“ ſavola hořr, „ia nížtu eže ſ porſtomaj rosmjacez!“

„Schtó ty ſy?“ praji hořr dale.

„Ja ſym ſmijercz a mi nichčo napschezivo ſtupicz njemóže a tež ty dyrbisč mi poſluchacz“, wotmolwi tamón.

Tola hořrski muž wobravache ſo ſmijercze, mojowasche ſ njej a dyri ju tač, ſo ta k ſemi padze a ſo wjazy ſhrabacz njemóžesche.

„Schtó dha budze na ſvěcze“, praji wona, „hdyž jow ležo wotmu? Nichtó njerumruje a ſemja budze tač polna ludži, ſo ſebi nohi wotteptaja.“

Mjes tym pschiindze mlody hólz, ſtrony a wjeſeſky po ſantzej dróſy a ſpěwasche ſebi pěſniezku. Hdyž tam pschebito ležo wuhlada, džesche k njemu, ſběže jeho a czaſtſe, doniž jaž k možy njepſchiindze. —

„Alle wěſch th tež, ſchtó ja ſym“, rjeku ſuſobnič, „a ſonu ſy ſažo na nohi pomhal?“

„Né“, wotmolwi mlodzenz, „ja tebje najeſnaju“. —

„Ja ſym ſmijercz a nikho ani tebje njepſchelutuju. So pak by wjedžai, ſo ſym džakowna, ſubju ezi, ſo po tebje nje nadžizy njepſchiindu, ale předy ſwojich ſlužobníkow poſcželi.“

„Nó“, praji mlodzenz ſam pschi ſebi, „tola pschezo derje, ſo wěm, hdy pschiindzesch, ſ najmjeſcha ſym ſebi tač psched tobu wěſth.“

Džesche dale, bě wjeſeſky a njemyſleſche ſebi wjazy na ſmijercz. Alle mlodoſcz a ſtrmoſcz njetrajeſtej dohlo a dny ežje veje khorosče a bohoſče na njeho pschiindzechu.

„Njerumru, doniž ſmijercz předy ſwojich poſklow njepſceſe“, rjeku w khorosče. „Hdy by jeno khorosz a jeje ſle dny nimo byše.“

Hdyž bě wotkorit, pocža jažo kaž předy živý byz we wſchech wjeſeſach. Něhdý klepaſche jeho něchtó na ramjo a rón ſo wobroczi a wuhlada ſmijercz ſa ſobu, kotař ſemu praji: „Poj ſo mnú, poſlednja hodžinka twojeho žitvjenja je ſo pschiblížila.“

„Schtó?“ hořschesche ſo tamny czlowjek, „taſle dopjelných th ſwoje ſkolo? Njeje khorosz ſa khoroszu pschiindzesch, ſwojich poſklow k mni poſczelesch? Njeježym hacz dotal hiſchče žaneho widžal.“

„Budž ſ měrom“, wotmolwi ſmijercz, „njejkym ezi jencho poſkla po druhim ſlala? Njeje khorosz ſa khoroszu pschiindzela? To ſu moji poſkla a njeje eže nimo teho dženj jako dženj na mój pschihad napominal?“

Tamny czlowjek njewjedžesche nicžo wotmolwiež a poda ſo do wole ſmijercze.

S blifka a ſ dalofa.

— W Eiſenachu, hdež naſch Luther něhdý do ſchule kchodzeſche, ſchadzovachu ſo 19. augusta ſastupjerjo lutherſkeho wěrywusnacza ſ zyloho ſvěta; bě to tón tač mjenovaný „Konvent Lutherſkich ſ zyloho ſvěta“. Š 21 krajow ſo tam wjednizy Lutherſkich ſetkachu ſ wjedníkem lutherſkých Němskeje. Pschi tutej ſchadnoſci bu tam poſkaſana wuſtajenza biblie, kotař bu tam w jeje wſchelafich rukopisach, czishezach, pscheložlach poſkaſana. Konventej pschiſamkuje ſo 26. augusta wožebita Boži ſlužba ſa mložimu.

— Smutſkowne mižionſtwo, wo kotrehož wobſchernym bohathym a žohnowanym džele tydženja we ſkopjeňku učechto čitasche, wobroezi ſo ſetka ſvětly na zyly kraj, wožebje pot na ratařstwo a induſtriju, ſ proſtavu niz wo pjenjefy, ale wo to, ſo bychu ratařeo ſutki kſcheczanskeje luboſče, kotař ſu do „ſmutſkowneho

mižionſtwo ſjednoczene“, podpjevali ſ zyrobu, kajluž je polo dawa, a induſtrielni ſ wupłodami ſwojich dželauñjow. Na tutto waſchnje ſu ſe wſchelafich wožadow hido nětcole pschezo pomhal, a tutto waſchnje pomhanja je lepsche hacž to psches pjenjefy učekole w tutym ežazu, hdež ſu naſche papjerjane pjenjefy džen a mjenje winoſte. Wožebith wopor ſa muſu ſmutſkowneho mižionſtwo, kaž hido dwójzy, ſo ſetka njeſbera. Žeſeſuiza woſy hiſchče hacž do kónza tuteho ſeta wſchitke tajke twory a druhe dary darmo. Dary maja ſo naſlepje na ſarach abo druhič ſteſajenych měſtach hromadzecz a potom ſhromadnje dale ýkac̄, abo tola ſo ſ najmjeſcha liſty ſa želeſnizu ſhromadnje psches fararjow wobſtaraju. Dalscheho a dróbnischeho ſmutſkowne mižionſtwo wotutej naſežnoſci hiſchče woſjewi. — Tuž rěla, na pomó pschiindze ſym, koſiž ſu ſobu ezi naſbóle wobžarowanja hódni we wachim lidu a ſobu naſbóle pomozh potrebovi; nimaju woni tola ſamo zyloje ſtrwoty ducha a czela, ſu tola bědni a brachni a heſvak we wožebithy muſach. Tydženſki ſapíš wo wuſtawach a domach a dželaczeſrach a dželaczeſrkach ſmutſkowneho mižionſtwo poſkaře tebi tola dohlaſnje doſcž, kač wulka ia muſa a kač muſke to dželo a kač wulka tuž tež pomoz byz dyribi!

Dary ſa „Pomhal Bóh“.

Hacz dotal ſu darili

Dalsche dary:

S. Šk. we Wulkej Dubrawje	1 100 hr.
K. Schramm w Bolborzach	5 000 "
K. Schimank w Brētni	4 000 "
G. H.	50 000 "
N. N. ſ Hodžiſkeje wožady	50 000 "
ſe ſ ſlepjanſkeje wožady psches k. fararja Handrika	20 000 "
ſi Buſečanſkeje wožady psches k. fararja Mjeřmu	55 000 "
Wſcho hromadze	787 040 hr.

— Listowanje. Š. w K. ſa 14. po Tr. — Š. w K. ſa 15. po Tr.

— Porjedzenka. W naſtariku wo ſchadzowanzy w poſlednjem čiſle ſu ho někotre mylate gramatiky kaž tež druhe ſmyſli ſtate, kotrež ſo tu porjedža. Dyrbi wěſo na 3. a 42. rjadzy město „hoſcžow“ — hoſcži, na 11. rjadzy město „ſwoje ſobuſtawy“ — je ho ſobu ſta w y a na 31. rjadzy město „bamospěvačka“ — þ a m o ſ p ě v a ſ k i rěkař. Dale je mjeno noveho ſekretarja niz Hensel ale Hencžl a Hrodžiſhczanski ſtantor njerěka Pětrař ale Pětrk. Riot.

Biblija — čiaſ — czlowjek.

36. tydžen, wot 2. ſeptembra hacž do 8. ſeptembra.
2. Schyrnata njedžela po ſkwi. Tr. ſap. ſt. 15, 6—12. — ſh. 424. — 1. Kor. 1, 1—18.
3. Pónđela. ſp. 132. — ſh. 10. — 1. Kor. 1, 18—31.
4. Wutora. ſp. 133. — ſh. 850. — 1. Kor. 2
5. Ssrjeda. ſp. 134. — ſh. 321. — 1. Kor. 3, 1—11
6. Schiwořt. ſp. 135. — ſh. 318. — 1. Kor. 3, 11—23
7. Pjatt. ſp. 136. — ſh. 319. — 1. Kor. 4, 1—13
8. Ssobota. ſp. 137. — ſh. 401 — 1. Kor. 4, 14—21.

Samolwity redaktor: ſarač W y r g a c ſ w Nožacžizach.

Czishez ſsmolerjez knihicžschezeſnje a knihaſnje, ſap. družtvo ſ wobm. rukowanjom w Budyschinje.